

Elfde voortgangsrapportage van de voortgangskommissie Curaçao aan
het ministerieel overleg

Over de periode 1 januari 2014 tot 1 april 2014

De commissie:

Mr. M.J.H. Marijnen (voorzitter)

Drs. E.J. Mulock Houwer (lid)

Mr. C.A. Peterson (lid)

mei 2014

1. De elfde rapportage

De commissie heeft de eer het ministerieel overleg de elfde rapportage aan te bieden. Deze rapportage betreft de periode van januari 2014 tot april 2014. De commissie verzoekt het ministerieel overleg om de besluiten van het overleg ter kennis van de commissie te brengen.

Werkbezoek

Tijdens het werkbezoek van de commissie van 7 tot en met 9 mei 2014 zijn gesprekken gevoerd met het Veranderteam KPC, het managementteam van het KPC, het managementteam van de strafinrichting SDKK en de minister van Justitie. De voorzitter van de voortgangscommissie heeft gesproken met de commissie van het Committee for the Prevention of Torture (CPT, Raad van Europa, Straatsburg) dat ten tijde van het werkbezoek een inspectie uitvoerde op de detentie-inrichtingen van onder andere Curaçao. Het gesprek had het karakter van een kennismaking en uitwisselen van informatie.

De commissie verzoekt de minister van justitie nogmaals erop toe te zien dat de uitvoeringsrapportages tijdig aan de commissie worden toegezonden om te voorkomen dat de commissie zich op het allerlaatste moment haastig moet inlezen.

Algemeen beeld

Er is weliswaar voortgang geboekt in het veranderproces bij de KPC maar een absolute voorwaarde, tekening van het convenant met de vakbonden is niet vervuld. In deze situatie is sinds de vorige voortgangsrapportage geen verandering gekomen, sterker nog, de commissie begrijpt ondertussen dat de ondertekening van het convenant verder weg is door dreigende overheidsmaatregelen betreffende het gehele ambtenarenapparaat. Dat heeft een verlamme werking op de voortgang van het Plan van Aanpak. Het is van belang dat de regering van Curaçao zich daar van bewust is en alles in het werk stelt de relatie tussen overheid en vakbonden structureel te herzien.

Over de SDKK is de commissie weliswaar onveranderd bezorgd over de voortgang voor wat betreft het personeel, doch er zijn wel vorderingen gemaakt, onder andere met benoeming van leidinggevenden. De vertraging in de uitvoering van de plannen van aanpak blijft zeer groot en de situatie in de gevangenis blijft kwetsbaar.

Financiering projecten

In verband met de beëindiging van de samenwerkingsprogramma's met Nederland, van waar uit projecten door Usona worden gefinancierd, kunnen facturen nog tot oktober 2014 worden ingediend. Projecten die dan nog door lopen dienen uit de justitiebegroting te worden gefinancierd.

Hierover sprak de commissie met de minister van Justitie en zijn medewerkers. Daarbij werd inzicht gegeven in de stand van zaken van de financiering van projecten. In het bijzonder werd toegelicht dat het verzoek om verlenging van de AMvRB gekoppeld is aan een verlenging van de Nederlandse middelen via Usona. Alle bedragen zijn reeds verplicht en als tijdens de uitvoering rekeningen niet meer betaald kunnen zal dat ernstige consequenties hebben.

De commissie heeft begrip voor het standpunt van de minister en vindt dat voorkomen moet worden dat de projecten vertragingen ondervinden door financiële perikelen tijdens de uitvoering. Daarom beveelt de commissie aan om de resterende gelden (al dan niet) via Usona toch beschikbaar te houden voor de uitvoering van de plannen van aanpak.

2. KPC

Plaatsing

De commissie constateert dat de voorlopige plaatsing van personeel bij het KPC is afgerond. Belangrijk is dat de formele plaatsing daarna niet lang op zich laat wachten. Een spoedige overeenstemming in het CGOA is daarom van cruciaal belang.

Ook constateert de commissie dat de capaciteitsopbouw van personeel in de nieuwe organisatie nu goed op weg is. Een goede vordering is dat 16 intake medewerkers zijn aangenomen en reeds aan de opleidingen bij het ORV zijn begonnen.

Projecten en planning

De voortgang van de projecten die bij de politie (en gevangenis) voor 2014 in de planning zijn, wordt bedreigd door het uitblijven van de storting uit de justitiebegroting bij Usona. Een aantal projecten staat nu al in de wacht. Storting kan echter pas plaatsvinden als de beheersovereenkomst met Usona is getekend. De commissie heeft er kennis van genomen dat die overeenkomst gereed is en de minister gemachtigd is om te tekenen. Dat zijn belangrijke stappen om op korte termijn tot ondertekening over te gaan. De commissie rekent erop in de volgende uitvoeringsrapportage te kunnen lezen dat de storting ook heeft plaatsgevonden.

Kwaliteitszorg

Het KPC zal in oktober 2014 een 0-meting verrichten door een “self assessment”; in een later stadium kan dat gevolgd worden door een visitatie zoals dat ook is aangegeven in de onderlinge regeling kwaliteitszorg politie. De commissie ziet dit als een eerste stap in de al eerder onder de aandacht gebrachte noodzaak tot het opzetten van een kwaliteitszorg systeem bij de politie en wenst te zijner tijd de resultaten van de 0-meting te ontvangen.

De commissie verzoekt het ministerieel overleg de gewijzigde planning van het KPC als aangegeven in de uitvoeringsrapportage van de minister van justitie vast te stellen.

Personeel en opleidingen

De commissie acht het zorgelijk dat bij het korps nog 135 vacatures moeten worden ingevuld. Bij de werving is vertraging ontstaan, waardoor

het niet te verwachten is dat die dit jaar nog kunnen worden ingevuld. Dat maakt de zorg voor de veiligheid risicovol.

Niet alleen is de vertraging in het HRM traject zorgelijk, ook is het voor de cultuuromslag naar de nieuwe organisatie van groot belang dat managements- en leiderschapstrainingen snel worden uitgevoerd. Dat het Veranderteam eind dit jaar de werkzaamheden zal beëindigen maakt dat nog noodzakelijker. Ook de definitieve vervulling van de functie van de korpschef dient zo spoedig als mogelijk afgehandeld te worden om de stabiliteit in het korps te vergroten.

De behoefte aan cursussen en opleidingen bij de politie is groot. Zeker nu in dit stadium van de opbouw van de nieuwe organisatie nieuw personeel zal instromen dat eerst naar de opleiding of cursussen moet.

De commissie heeft al eerder geconstateerd dat het opleidingsinstituut van justitie, het ORV, om meerdere redenen moeite heeft met het aanbieden van voldoende opleidingscapaciteit. Omdat het instituut een overheidsinstantie is, die zich speciaal richt op justitieel personeel, kan het een karakter van gedwongen winkelniering krijgen. De commissie meent dat dit voor geen van de partijen goed is. De korpsleiding behoort te bepalen welke politieopleidingen en cursussen er door het politie- en burgerpersoneel gevolgd moet worden en zou dat in moeten kunnen kopen tegen marktconforme tarieven bij een opleidingsinstituut, waaronder ook het ORV. Zo kan de commissie zich voorstellen dat het voor de politie financieel aantrekkelijk kan zijn aan te sluiten bij politieopleidingen, die gezamenlijk met de andere landen kunnen worden gegeven en onderwerp zijn van overleg in het Justitieel Vierpartijen Overleg (JVO) tussen de ministers van justitie van de landen van het koninkrijk of elders, waar van belang zijnde cursussen worden gegeven. In elk geval moet de relatie tussen de politie en het opleidingsinstituut er een zijn van opdrachtgever en opdrachtnemer. Indien de opdrachtnemer het vereiste product niet kan leveren moet het korps dat elders in kunnen kopen.

De Raad van de Rechtshandhaving concludeert in zijn rapport (december 2013) dat het ORV op meerdere onderdelen tekortschiet; niet geformaliseerd is, gebrek aan capaciteit heeft, er onduidelijkheden bestaan ten aanzien van haar bevoegdheden en de niet toereikendheid van de door haar gegeven opleidingen. Deze conclusies hebben een grote overlap met eerdere constatering van de commissie bij de uitvoering van het plan van aanpak. Het gevolg is dat het politiekorps zijn onderwijsdoelstelling niet haalt met alle negatieve gevolgen daarvan.

Bij een volgend werkbezoek zal de commissie met de Raad overleg willen voeren, waarbij het toezicht en de borging van kwaliteit hoog op de agenda zal moeten staan.

3. SDKK

Versterking management

De minister van Justitie meldt in zijn uitvoeringsrapportage dat het wervingstraject voor de afdelingshoofden met succes is afgerond. Alleen op de functie van Hoofd Beveiliging kon nog geen geschikte kandidaat worden gevonden. De minister heeft de Nederlandse staatssecretaris van Veiligheid en Justitie gevraagd om de inzet van een twinningpartner voor een lokaal aan te stellen hoofd Beveiliging.

De commissie ondersteunt dit verzoek van de minister en dringt bij het ministerieel overleg aan op spoedige besluitvorming.

Over het voornemen van de minister van Justitie om met de leidinggevenden tot managementafspraken te komen en dat in prestatieovereenkomsten vast te leggen heeft de commissie (nog) niets concreets vernomen.

Dat is een extra gemis, omdat de commissie al vele malen het belang heeft onderstreept van een hecht, eensgezind en integer MT dat voor het personeel een voorbeeldfunctie moet vervullen, met als doel een cultuurverandering in de organisatie te bewerkstelligen. Sturing door de hele lijn is daarvoor van groot belang en goede afspraken met de directie zijn dan onontbeerlijk.

De commissie adviseert de minister om snel uitvoering te geven aan een heldere aansturing van het MT en als basis daarvoor een visie- en meerjarenplan te laten opstellen.

In dit verband wijst de commissie op de gekozen topstructuur. Er blijkt geen sprake te zijn van één managementteam onder de directe leiding van de Hoofddirecteur maar van 2 lagen waardoor de Hoofddirecteur niet alle eerstelijnsmanagers aanstuurt. De commissie verzoekt de minister met nadruk deze minder effectieve topstructuur te heroverwegen.

De commissie wil bij het volgend bezoek kennismaken met de nieuwe leidinggevenden.

Met de minister is gesproken over de ondersteuning die hij heeft gevraagd bij het ministerie van Veiligheid en Justitie. Het gaat om twee

twinningpartners voor het, reeds eerder genoemde, te werven hoofd beveiliging en de aan te stellen projectleider van de justitiële jeugdinrichting. De voortgangscommissie ondersteunt deze verzoeken en bepleit dat op dit verzoek voortvarend wordt beslist.

Voortgang projecten

Ook voor de projecten van de gevangenis geldt dat stagnatie optreedt door het uitblijven van storting van justitiegelden bij Usona. Nu al zal een aantal projecten moeten doorschuiven naar 2015.

De commissie heeft vernomen dat er weer dagprogramma's voor gedetineerden zullen worden opgestart en juicht een dergelijke ontwikkeling toe. Ook kijkt de commissie positief aan tegen interne initiatieven zoals het uitroepen van mei en juni als " maanden van de verbetering", met een oproep aan ieder personeelslid om met voorstellen voor verandering en verbetering te komen.

Kwaliteitszorg

Met het aantreden van het nieuwe hoofd Kwaliteit en Auditing hoopt de commissie dat er spoedig een begin gemaakt wordt met het ontwikkelen van een kwaliteitssysteem, dat ook een onderdeel zou moeten worden van het bovengenoemde visie- en meerjarenplan. Toegezegd is dat in oktober 2014, net als bij de politie, een voorstel voor een kwaliteitszorgsysteem geformuleerd is.

Graag leest de commissie in de volgende rapportage de stand van zaken daar over.

Jeugdgevangenis

Ten aanzien van de relatie van de SDKK en de toekomstige Jeugdgevangenis dient er verheldering te komen over de verantwoordelijkheden. De commissie adviseert de minister van justitie een samenwerkingscontract aan te gaan met deze twee diensten. De commissie ontvangt graag het plan van aanpak van de jeugdgevangenis van de minister van justitie.

4. Aanbevelingen

- A. De commissie verzoekt het ministerieel overleg de gewijzigde planning van het KPC en de SDKK als aangegeven in de uitvoeringsrapportage van de minister van Justitie vast te stellen.
- B. De commissie beveelt aan de USONA middelen langer beschikbaar te houden voor de uitvoering van de plannen van aanpak.
- C. De commissie meent met de minister van Justitie dat ondersteuning door DJI nuttig is en adviseert het ministerieel overleg ondersteuning uit Nederland mogelijk te doen zijn. Spoedige besluitvorming is hierbij van belang.
- D. De commissie beveelt bij de minister van Justitie aan om ook voor de gevangenis een kwaliteitssysteem te ontwikkelen en de ontwikkeling daarvan bij het projectteam neer te leggen.
- E. De commissie adviseert de minister van Justitie om snel uitvoering te geven aan het tot stand komen van managementafspraken met de leidinggevenden van SDKK en die in prestatieovereenkomsten vast te leggen en als basis daarvoor een visie- en meerjarenplan te laten opstellen.
- F. De commissie adviseert de minister van Justitie de minder effectieve topstructuur van de SDKK te heroverwegen.
- G. De commissie adviseert de minister van justitie een samenwerkingscontract te sluiten tussen de SDKK en de jeugdgevangenis.
- H. De commissie ziet graag een plan van aanpak van de jeugdgevangenis tegemoet.

—

Tiende voortgangsrapportage van de voortgangskommissie Curaçao aan
het ministerieel overleg

Over de periode 1 oktober 2013 tot 1 januari 2014

De commissie:
Mr. M.J.H. Marijnen (voorzitter)
Drs. E.J. Mulock Houwer (lid)
Mr. C.A. Peterson (lid)

februari 2014

1. De tiende rapportage

De commissie heeft de eer het ministerieel overleg de tiende rapportage aan te bieden. Deze rapportage betreft de periode van oktober 2013 tot januari 2014.

Waardering

Allereerst spreekt de commissie haar waardering uit voor de uitgebreide en open uitvoeringsrapportage van de minister van justitie. Ook mag vermeld worden dat de betrokken diensten alle medewerking verlenen en altijd bereid zijn de informatie te verstrekken die nodig is.

Werkbezoek

Tijdens het werkbezoek van de commissie van 22 tot en met 24 januari 2014 zijn gesprekken gevoerd met het Veranderteam KPC, het managementteam van het KPC, het managementteam van de strafinrichting SDKK en de minister van justitie. Voorts heeft de commissie zich ter plaatse op de hoogte gesteld van de nieuwe huisvesting van het Wijkteam Rio Canario en de tijdelijke huisvesting van de het managementteam en enkele ondersteunende afdelingen in het zogenaamde " Zoete Suikerbol" gebouw gedurende de tijd dat het hoofdbureau te Rio Canario wordt verbouwd.

Algemeen beeld

Ook al is het convenant met de vakbonden nog niet getekend, toch is de commissie niet ontevreden over de voortgang die in de afgelopen verslagperiode is geboekt bij het KPC. De implementatie van de nieuwe organisatie is in gang gezet en de werving is gestart. Ook op het gebied van huisvesting is er het nodige uitgevoerd.

Over de SDKK is de commissie onveranderd zeer bezorgd over de voortgang voor wat betreft het personeel, hoewel ook hier wel vorderingen in de goede richting zijn gemaakt in de sfeer van de fysieke projecten.

Convenant met de vakbonden politie

Dat er ruim drie jaar na de transitiedatum nog geen convenant met de vakbonden is gesloten is teleurstellend. De teleurstelling kan echter worden verzacht door het feit dat het convenant nu ter behandeling in het CGOA (Centraal Georganiseerd Overleg Ambtenaren) ligt. Het convenant en de rechtspositieregeling politie zijn door de ministerraad goedgekeurd en aan het CGOA gezonden. Formeel wordt het overleg in

het CGOA door de minister van BDP (Bestuur, Dienstverlening en Planning) gevoerd. Zodra in het CGOA overeenstemming is kan de minister van justitie door de ministerraad gemachtigd worden het convenant reorganisatie KPC te ondertekenen.

Medezeggenschap

De commissie gaf in de vorige voortgangsrapportage nog het ongevraagde advies aan de regering van Curaçao verandering te brengen in de formele verhouding tussen de regering en de vakbonden, omdat de huidige wettelijke regeling ministers aan handen en voeten bindt, hetgeen een ernstig belemmerende werking op de vernieuwingsplannen en op het overheidsapparaat heeft. De mededeling van de minister van Justitie dat de ministerraad unaniem beslist heeft om de wettelijke regeling inzake de besluitvorming via het CGOA) te herzien verheugt de commissie, omdat hierdoor sneller tot besluitvorming over personeelskwesties kan worden geraakt. De commissie memoreert hier haar opmerking hierover in haar eerdere rapportages.

2. KPC

Plaatsing

Waar in de vorige rapportage kon worden gemeld dat met instemming van de vakbonden al personeel werd geplaatst is dit in de afgelopen verslagperiode verder uitgevoerd. Ook zijn 120 vacatures opengesteld en is de werving en selectie gestart. Met de vervulling van de vacatures wordt een belangrijke stap voor het vormen van de nieuwe organisatie gezet.

De integratie van de Uitvoeringsorganisatie Controle en Beveiliging (UCB) in het KPC is inmiddels gerealiseerd.

Projecten en planning

De commissie heeft kennisgenomen van de in de uitvoeringsrapportage opgesomde projecten en activiteiten, zoals die vervat zijn in de tijdplanning voor de uitvoering in 2014. Hoewel er nog enkele voorwaarden moeten worden vervuld om deze planning te realiseren moet het mogelijk zijn het plan van aanpak in 2014 vrijwel geheel uit te voeren.

Financiën

Van de bedoelde voorwaarden zijn de belangrijkste de eerdergenoemde ondertekening van het convenant reorganisatie KPC en de tijdige storting van de financiën bij Usona. De storting bij Usona is afhankelijk van de te sluiten beheersovereenkomst met Usona. De minister schrijft in zijn rapportage dat hij de overeenkomst, met of zonder toets, nu voor goedkeuring aan de ministerraad zendt, zodat op korte termijn tot ondertekening en storting kan worden overgegaan.

Gewijzigde planning

De commissie kan er een redelijk vertrouwen in hebben dat de planning van het KPC in 2014 in grote mate kan worden gehaald. Alleen het onderwerp her- en bijscholing en training zal een doorlooptijd tot eind 2015 hebben.

Het vertrouwen van de commissie is gebaseerd op de verwachting dat de bovengenoemde voorwaarden (convenant en financiën) als voorzien zullen worden vervuld. Ook de gebleken goede samenwerking tussen het Veranderteam en de korpsleiding draagt bij aan vertrouwen in het

halen van de planning van de verdere opbouw van de nieuwe politieorganisatie en daarmee van het meest essentiële onderdeel van het plan van aanpak.

Interne communicatie

In dit verband is het de commissie opgevallen dat medewerkers van de politie tot diep in de organisatie goed bekend zijn met het plan van aanpak van de organisatie waar zij voor werken. Commissieleden spraken meerdere malen met uitvoerende medewerkers die niet alleen het plan van aanpak kenden, maar ook bekend waren met de voortgangsc commissie die daarover rapporteert. Die ruime bekendheid geeft vertrouwen en is een bewijs van een goed werkende interne communicatie en van een groeiende cultuurverandering in het korps.

Kwaliteitszorg

Het KPC beoogt in 2014 een 0-meting te verrichten door een self assessment; in een later stadium kan dat gevolgd worden door visitatie zoals dat ook is aangegeven in de onderlinge regeling kwaliteitszorg politie. De commissie juicht het opzetten van een kwaliteitszorg systeem bij de politie toe en zal, zodra dat gereed is, een 0-meting graag ter informatie ontvangen.

De commissie verzoekt het ministerieel overleg de gewijzigde planning van het KPC als aangegeven in de uitvoeringsrapportage van de minister van justitie vast te stellen.

3. SDKK

Integrale aanpak

Over de SDKK is de commissie minder optimistisch. Het gaat dan niet zo zeer om de fysieke projecten, maar om de personele situatie en nog steeds om een niet voldoende competente leiding. Te weinig personeel, niet voldoende gekwalificeerd, niet op passende functies en een extreem hoog arbeidsverzuim, zijn enkele elementen van de personeelsproblematiek. Om een begin te kunnen maken met de aanpak van de personeelsproblematiek is nodig dat het functieboek 2009 wordt ingevoerd. Zicht op de invoering daarvan heeft de commissie niet gekregen.

De commissie heeft de indruk dat bij de gevangenis de vakbonden een (te) grote rol spelen, de grootste bond in het bijzonder. De opstelling van de bond lijkt niet zodanig te zijn dat deze hoop geeft op constructief overleg om tot een snelle invoering van het functieboek te komen, zo lijkt het de commissie .

Als het functieboek 2009 wordt vastgesteld is een krachtige leiding nodig om het uit te voeren. Plaatsen van personeel volgens de criteria, opleidingen verzorgen en toezicht houden op het volgen van vastgelegde werkprocessen, integriteit kwesties en de cultuur op de werkvloer. Dit zijn essentiële onderwerpen waaraan door leidinggevenden nadrukkelijk sturing moet worden gegeven. De leiding die daarvoor nodig is ontbreekt; de commissie bracht dit eerder zeer nadrukkelijk onder de aandacht.

De commissie acht het van belang dat de minister de problematiek onderkent en de analyse van de commissie over de situatie in de SDKK onderschrijft. Onderkenning van het probleem maakt de weg vrij voor een oplossing. De commissie beseft dat de oplossing voor de gevangenis een uitermate complexe integrale aanpak vereist die zonder hulp van buiten SDKK, zoals deze er nu staat, niet uit te voeren is. Daarom onderschrijft de commissie het voornemen van de minister om ook voor de SDKK een veranderteam met gezag en bevoegdheden in te stellen. Ook zal een zware selectie voor het team van leidinggevenden, in het bijzonder de Directie, onderdeel van de aanpak moeten zijn.

Planning

Op de vraag van de commissie welke projecten van het plan van aanpak in de SDKK nog in 2014 kunnen worden afgerond is in de uitvoeringsrapportage van de minister een antwoord gegeven. De projecten die niet in 2014 kunnen/zijn afgerond zijn:

1. Opleidingen en functieboek 2009
2. Bolutacellen Rio Canario
3. Waterproject deel 2
4. Sleutelplan

Deze projecten kennen een doorlooptijd waarvan de afronding in 2015 ligt. De minister heeft aangegeven dat hij daarvoor ondersteuning bij DJI in Nederland heeft gezocht. De commissie meent met de minister dat ondersteuning door DJI nuttig kan zijn en adviseert het ministerieel overleg te onderzoeken welke mogelijkheden er voor ondersteuning uit Nederland zijn.

Versterking management

Tijdens het werkbezoek heeft de commissie vernomen dat de werving van afdelingshoofden heeft geleid tot de werving van drie personen die in februari zullen aantreden. Werving op de drie andere leidinggevende functies heeft nog niet tot resultaat geleid. De commissie dringt er nogmaals op aan alle leidinggevende functies in de SDKK met grote spoed te vervullen, omdat deze leidinggeven een belangrijke rol spelen om grip te krijgen op het functioneren van alle onderdelen van de gevangenis en om een begin te maken met een cultuurverandering.

Vanuit het ministerie van justitie wordt de directie van de gevangenis bijgestaan door de sectordirecteur Jeugd, Executie en Resocialisatie.

Het voornemen van de minister om met de leidinggeven tot managementafspraken te komen en dat in prestatieovereenkomsten vast te leggen spreekt de commissie zeer aan. De commissie adviseert de minister om daar snel uitvoering aan te geven en als basis daarvoor een visie- en meerjarenplan te laten opstellen.

Voortgang projecten

Wat voor de projecten van de politie geldt, is ook voor de projecten van de SDKK van toepassing; als er niet tijdig gestort wordt bij Usona kunnen projecten in 2014 niet worden afgerond en wordt doorschuiven naar 2015 onontkoombaar.

Kwaliteitszorg

De commissie heeft met instemming kennisgenomen van de ambitie om ook voor de SDKK een kwaliteitssysteem te ontwikkelen. Een kwaliteitssysteem zou een plaats moeten krijgen in het eerder genoemde visie- en meerjarenplan en kan ook ten dienst staan van af te sluiten prestatieovereenkomsten.

4. Aanbevelingen

- A. De commissie verzoekt het ministerieel overleg de gewijzigde planning van het KPC en de SDKK als aangegeven in de uitvoeringsrapportage van de minister van justitie vast te stellen.
- B. De commissie meent met de minister dat ondersteuning door DJI nuttig is en adviseert het ministerieel overleg te onderzoeken welke mogelijkheden er voor ondersteuning uit Nederland zijn.
- C. Voorts brengt de commissie de volgende adviezen, die in de vorige rapportage waren opgenomen, nogmaals, onder de aandacht en adviseert het ministerieel overleg de betrokkenheid van Nederlandse deskundigheid bij de uitvoering van het plan van aanpak te continueren.
- De commissie adviseert de minister van justitie hoge prioriteit te geven aan de werving en selectie van leden van het MT van de SDKK, ook de positie van de directeur vacant te stellen en versneld tot een benoeming van een nieuwe directeur van de inrichting te komen
 - De commissie beveelt bij de minister van justitie aan om ook voor de gevangenis een kwaliteitssysteem te ontwikkelen en de ontwikkeling daarvan bij het projectteam neer te leggen.
 - De commissie adviseert de minister om snel uitvoering aan te geven het maken van managementafspraken met de leidinggevenden van SDKK in prestatieovereenkomsten vast te leggen en als basis daarvoor een visie- en meerjarenplan te laten opstellen.

Negende voortgangsrapportage van de voortgangskommissie Curaçao
aan het ministerieel overleg

Over de periode 1 juli 2013 tot 1 oktober 2013

De commissie:

Mr. M.J.H. Marijnen (voorzitter)

Drs. E.J. Mulock Houwer (lid)

Mr. C.A. Peterson (lid)

november 2013

1. De negende rapportage

De commissie heeft de eer het ministerieel overleg de negende rapportage aan te bieden. Deze rapportage betreft de periode van juli tot oktober 2013.

Tijdens het werkbezoek van de commissie van 28 tot en met 30 oktober 2013 zijn er gesprekken gevoerd met het Veranderteam politie, het korps politie, de strafinrichting SDKK, de minister van justitie, vertegenwoordigers van de vakbonden van overheidspersoneel en de vertegenwoordiger van Nederland in Curaçao.

Algemeen beeld

De commissie had op basis van de ervaring van het werkbezoek in juli de verwachting dat belangrijke delen van de plannen van aanpak van het KPC en de SDKK vanaf augustus konden worden uitgevoerd. Door het uitblijven van overeenstemming met de vakbonden is dat helaas niet zo gelopen. De commissie ontkomt er niet aan naar het hoe en waarom van de vertraging te kijken en ook de overige omstandigheden in ogenschouw te nemen. In deze rapportage wordt daar nader op ingegaan.

Convenant met de vakbonden politie

Ten tijde van het bezoek van de commissie in mei van dit jaar had de minister van justitie een Veranderteam KPC ingesteld, dat onder andere tot taak had de dialoog met de vakbonden op te starten teneinde de weg naar een convenant tussen de vakbonden en de minister vrij te maken. De commissie heeft met het Veranderteam gesproken om te vernemen welke de resultaten zijn van zijn activiteiten. Was er in de vorige rapportage van de voortgangsc commissie nog sprake van een overeenstemming die spoedig zou leiden tot het tekenen van het convenant, nu blijkt dat nog steeds in het verschiet te liggen. Met de vakbonden is er structureel overleg gevoerd dat leidde tot herziening van het convenant, het besluit rechtspositie politie en de politieregeling. Zowel de minister als de bonden verwachten nu rond 1 december 2013 het convenant te kunnen ondertekenen. Direct daarop zal bij de politie tot plaatsing van het personeel worden overgegaan.

Vetorecht

De commissie stelt vast dat de voortgang van de uitvoering van de plannen van aanpak van begin af aan al stagneren door het vetorecht van de vakbonden.

Het is betreurenswaardig dat de inrichting van overheidsinstellingen afhankelijk is van de instemming van de vakbonden. Paradoxaal genoeg worden de belangen van het personeel opgehouden door de belangenbehartiging van het personeel door de vakbonden. Een situatie die onevenwichtig is en afbreuk doet aan een verantwoorde uitvoering van de publieke taak, doch op Curaçao een formele verankering heeft. Die situatie wordt soms verergerd wanneer een overheid de vakbonden niet tijdig bij wijzigingen van beleid of plannen betreft en wanneer vakbonden nog uitgaan van het conflictmodel. In de wetenschap dat dit volstrekt buiten de plannen van aanpak valt adviseert de commissie aan de regering van Curaçao om toe te werken naar evenwichtig overleg tussen de overheid en de vakbonden.

Beheersovereenkomst Usona

Voor de uitvoering van de projecten uit het Masterplan KPC en SDKK is in december 2012 een storting (eerste tranche) door het Land Curaçao gedaan. Vertraging bij de beschikbaarheid van geld ontstond, omdat een beheersovereenkomst tussen Usona en het Land ontbrak. De verwachting was dat de overeenkomst in augustus 2013 kon worden getekend.

De commissie leest echter in de uitvoeringsrapportage van de minister dat het concept van de beheersovereenkomst nu naar de juridische afdeling van het ministerie is gezonden. De commissie concludeert daaruit dat de ondertekening nog niet nabij is. Sedert het opstellen van het eerste concept is er straks een jaar verstreken en dat is veel te lang. De commissie adviseert het ministerieel overleg om aan de juridische toets van de overeenkomst prioriteit te geven, teneinde de overeenkomst op korte termijn te kunnen tekenen.

De commissie leest in de uitvoeringsrapportage dat de afhandeling van financieringsverzoeken bij Usona stagneert wegens de geringe arbeidscapaciteit die wordt ingezet op de dossier van de gevangenis en de politie. De commissie adviseert de minister van justitie voor het ondertekenen van de beheersovereenkomst met Usona te overleggen hoe de continuïteit van de afhandeling van financieringsverzoeken kan worden gegarandeerd.

Borging en kwaliteitssysteem

In een eerdere rapportage sprak de commissie over borging van behaalde resultaten. De commissie ziet zaken opgebouwd worden, maar mist maatregelen die zorgen voor in stand houding van het bereikte resultaat. Bij de politie is een deel van de kwaliteitszorg geregeld in de onderlinge regeling kwaliteitszorg politie. Voor gevangenis is geen kwaliteitssysteem voorhanden. De commissie beveelt bij de minister van justitie aan om ook voor de gevangenis een kwaliteitssysteem te ontwikkelen.

2. KPC

Plaatsing

De plaatsing van personeel zal nu naar verwachting in december 2013 plaatsvinden. De waarnemend korpschef heeft aan de commissie uitgelegd dat formalisering van de plaatsing na het tekenen van het convenant in december snel kan worden uitgevoerd. Kern van zijn betoog was dat voor het grootste deel personeel, met instemming van de vakbonden, reeds op de nieuwe functies werkzaam is. Ook op andere terreinen is al op de nieuwe organisatie geanticipeerd, reden waarom het KPC in 2014 de omschakeling naar de nieuwe politieorganisatie volledig denk te kunnen maken. Opleidingen zullen langer doorlopen, vooral omdat aan de opleidingsvraag van het KPC niet door het opleidingsinstituut ORV kan worden voldaan. Ook al omdat het KPC niet gebonden is aan het ORV heeft de commissie al eerder geadviseerd opleidingen buiten het ORV in te kopen om aan de broodnodige opleidingsvraag van het KPC (en de SDKK) te kunnen voldoen.

Planning

In een eerdere rapportage adviseerde de commissie de planning van het KPC aan te passen, zodra over de plaatsing een besluit is genomen. De commissie ontvangt daarom bij de volgende uitvoeringsrapportage (januari 2014) graag de bijgestelde planning tot eind 2014, alsmede de alsnog de werkplannen die in juli door de projectleiders met de projectgroepen zijn opgesteld. Deze laatste werd bij de laatste uitvoeringsrapportage van de minister niet aangetroffen.

Besluitvorming

Het Veranderteam KPC is door de minister van justitie ingesteld om in korte tijd op het terrein van personeel grote resultaten te behalen bij de uitvoering van het plan van aanpak van de KPC. De commissie was daar optimistisch over omdat er in juli vertrouwen en geloof in de zaak was ontstaan. Indien in december 2013 geen convenant wordt gesloten rest naar de mening van de commissie voor de minister van justitie niets anders dan eenzijdige besluiten te nemen over de plaatsing van personeel en het vaststellen van de politieregelingen.

Veranderteam

De commissie adviseerde de minister van justitie het Veranderteam voorlopig in stand te houden en te belasten, met behoud van ieders verantwoordelijkheden, met de ondersteuning van de korpsleiding bij de

nazorg van het personele traject bij de politie, de implementatie van de overige onderdelen van de uitvoering van het plan van aanpak . De commissie heeft begrepen dat het Veranderteam in 2014 betrokken zal blijven bij de verdere opbouw van de politie.

Projecten

In de afgelopen verslagperiode zijn er voortgangsmeldingen over de ICT en enkele bouwprojecten. De commissie adviseert de minister van justitie voor het ondertekenen van de beheersovereenkomst met Usona te overleggen hoe de continuïteit van de afhandeling van financieringsverzoeken kan worden gegarandeerd.

Veel projecten zijn nog niet gestart omdat zij wachten op randvoorwaarden die moeten worden vervuld (bijvoorbeeld het convenant). Een nieuwe planning moet worden gemaakt zodra de randvoorwaarden zijn vervuld.

Financiën

Positief is dat de bijdrage 2013 voor het KPC veiliggesteld is. Door reallocatie van middelen is tien miljoen gulden voor de financiering van projecten van het KPC beschikbaar gekomen.

3. SDKK

Versterking management

In de vorige rapportage achtte de commissie de selectie van de sleutelfuncties een van de hoogste prioriteiten. Het doel moet zijn om onder leiding van de algemeen directeur tot een zeer competent , homogeen denkend en handelend team te komen dat in een aantal jaren de beoogde structurele verbetering van de gevangenis realiseert. Hoewel de selectie voor de sleutelfuncties nu in volle gang is, heeft de commissie toch ernstige twijfels over het opbouwen van een sterk homogeen team. Zo is de huidige directeur zelf niet betrokken bij het selectieproces en geeft hij ook niet te kennen daar zelf zeer aan te hechten en er bovenop te zitten. De directeur van de SDKK dient een boegbeeld te zijn en door visie en kracht zijn leiderschap te onderstrepen. Helaas heeft de commissie dat niet kunnen waarnemen. Ook ziet de commissie in de zittende leiding van de gevangenis geen partij voor succesvol overleg met de vakbonden. Een groot aantal medewerkers van de gevangenis zit niet op de juiste functie. Het screenen van het personeel op geschiktheid voor hun functie of een andere functie vereist een deskundige en zorgvuldig aanpak en is een omvangrijke taak. Zonder adequate leiding zal dat project niet slagen.

Overigens heeft de commissie vernomen dat het overleg over de SDKK met de bond met de meeste leden wordt gevoerd en niet met de overige vakbonden. Dat betekent een risico voor de uiteindelijke behandeling in het centraal georganiseerd overleg waar alle partijen zich positief over de documenten moeten uitspreken.

De commissie adviseert de minister van justitie daarom met de werving en selectie van de afdelingshoofden ook de positie van de directeur vacant te stellen en versneld daarvoor te werven. Parallel daaraan geeft de commissie de minister in overweging op korte termijn voor de gevangenis eenzelfde weg te volgen als bij de politie, namelijk het aanstellen van een Verandermanager/team dat buiten de lijn met mandaat van de minister, snel en adequaat richting kan geven aan de vereiste veranderingen en aan het inwerken van het nieuw aan te stellen managementteam.

Voorts zou deze verandermanager het overleg met de bonden in betere banen kunnen leiden en de verhoudingen moeten normaliseren.

De personele situatie in de gevangenis (SDKK)

Over de SDKK maakt de commissie zich nog steeds grote zorgen als het gaat om verschillende aspecten van het personeel. Hoewel het overleg met de vakbonden wel ver gevorderd is, kan er nog immer niet worden overgegaan tot vaststelling en uitvoering van het functieboek 2009.

De commissie heeft daarover, op hun verzoek, ook met de vakbonden gesproken en is geschrokken van de verdeeldheid tussen de vakbonden. Met name de afhoudende opstelling van de vakbond met de meeste leden onder het gevangenispersoneel ten opzicht van de andere drie vakbonden was zeer verontrustend .

Dit is te meer zorgelijk omdat de commissie niet heeft kunnen constateren dat de zittende leiding van de gevangenis de kracht en macht heeft om wezenlijke veranderingen in de gevangenis tot stand te brengen.

Voortgang projecten

In de uitvoeringsrapportage van de SDKK is op te maken dat er gestage voortgang is bij de uitvoering van de materiële projecten. Vooral het opschonen en huisvesten van de personeelsadministratie is een goede prestatie.

Het projectenoverzicht laat ook zien dat nog veel projecten stagneren en projectaanvragen nog bij Usona liggen of anderszins in voorbereiding zijn waar de uitvoering al had moeten beginnen.

De door het ministerieel overleg goedgekeurde planning van de gevangenis loopt tot eind 2014. Daarop is ook de beschikbaarstelling van DJI personeel gebaseerd. Er wordt gesproken over projecten die wellicht in 2015 nog in uitvoering zijn. De commissie dringt aan op versnelling en op het vasthouden aan de overeengekomen datum van uitvoering. Daarom is in de vorige rapportage gevraagd om een overzicht van projecten die per 1 januari 2015 zeker gerealiseerd worden en de projecten die vóór die datum nog niet gereed zullen of kunnen zijn, met de reden daarvan. Dat overzicht heeft de commissie bij de laatste rapportage gemist. Graag ontvangt de commissie dat alsnog bij de volgende rapportage.

4. Aanbevelingen

De commissie adviseert het ministerieel overleg om aan de juridische toets van de beheerovereenkomst met Usona prioriteit te geven, teneinde de overeenkomst op korte termijn te kunnen tekenen.

- De commissie adviseert de minister van justitie voor het ondertekenen van de beheerovereenkomst met Usona te overleggen hoe de continuïteit van de afhandeling van financieringsverzoeken kan worden gegarandeerd.
- De commissie ontvangt bij de volgende uitvoeringsrapportage graag van SDKK en KPC de bijgestelde planning, waaruit blijkt wat eind 2014 gerealiseerd moet en kan zijn en wat in 2015 doorloopt en waarom. Ook ontvangt de commissie alsnog graag van de KPC de werkplannen die in juli door de projectleiders met de projectgroepen zijn opgesteld.
- De commissie adviseert de minister van justitie hoge prioriteit te geven aan de werving en selectie van leden van het MT van de SDKK, ook de positie van de directeur vacant te stellen en versneld tot een benoeming van een nieuwe directeur van de inrichting te komen
- De commissie adviseert de minister versterking aan te brengen in de leiding van de gevangenis door met spoed een verandermanager/team aan te stellen vergelijkbaar met de situatie bij de politie.
- De commissie beveelt bij de minister van justitie aan om ook voor de gevangenis een kwaliteitssysteem te ontwikkelen.
